

Nr 513

Av fru **Löfqvist** och herr **Svensson** i Kungälv, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 88, angående anslag för budgetåret 1959/60 till statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården m. m.*

Socialministern föreslår i proposition nr 88 att ungdomsvårdsskolorna måtte utbyggas. Detta förslag tillsammans med tidigare fattade beslut innebär att ungdomsvårdsskoleorganisationen kommer att tillföras ca 215 nya permanenta platser utöver de ca 750 platser som var tillgängliga den 1 mars 1959. Vid sidan om denna utbyggnad kommer inom de närmaste månaderna ca 70 platser att färdigställas vid provisoriska förläggningar.

Med hänsyn till den besvärande platsbrist som f. n. råder är detta förslag att hälsa med tillfredsställelse inte minst av de barna- och ungdomsvårdande myndigheterna. Dessa kämpar f. n. med stora svårigheter.

Ungdomsvårdsskoleorganisationen kommer därmed att för nästa budgetår kosta 13,9 milj. kronor. Även om denna summa för många verkar hög, bör det dock betonas att det är lika viktigt att skydda en ungdom mot en olycklig framtid som att bota en kroppslig sjukdom, och i detta senare sammanhang ser vi på problemen från delvis andra synpunkter än de krasst ekonomiska.

Därför vill vi fästa uppmärksamheten på den diskussion som under senare tid förts angående behovet av och tillgången på fosterhem. Det råder brist på fosterhem i vårt land. Barnavårdsnämnder och barnavårdsombud arbetar febrilt på att skaffa fram passande fosterhem. I vissa fall har det väl också lyckats. Barnavårdsnämnderna får emellertid allt svårare att skaffa fosterhem åt barn och ungdomar för vilka sådan vårdform skulle vara den lämpligaste. Ett av de väsentliga skälen härtill tycks vara att den fosterlega som i allmänhet erbjuds inte tillnärmelsevis svarar mot de verkliga utgifter som ett barn medför i en familj. Ännu mindre står en sådan fosterlega i rimlig relation till svårighetsgraden i omhändertagandet av de barn det här gäller.

I den mån barnavårdsnämnden väljer enskilt fosterhem får också kommunen stå för alla kostnader i sammanhanget, medan kommunen blir helt befriad från ekonomiskt ansvar, när ungdomsvårdsskola anlitas. Vi finner denna divergens i kostnadsfördelningen vid olika vårdformer högst otillfredsställande. Ett krasst ekonomiskt tänkande i stället för mänskliga hänsyn kan nämligen i vissa fall bli avgörande för en barnavårdsnämnds handlande. Ett gott hem måste väl vara för mer än ett kollektiv, hur väl detta senare än skötes och hur långt differentieringen än kan föras.

Med anledning av ovanstående hemställer vi, att riksdagen måtte undersöka möjligheterna att åstadkomma en bättre tillgång på fosterhem. Enligt vår mening måste en helt annan ekonomisk ersättningspolitik till för att ändra de nu rådande förhållandena. Det finns ingen rimlig balans mellan en ersättning av 3—5 kronor per dag för vård i enskilt hem och kostnader på mellan 30 och 40 kronor per dag vid ungdomsvårdsskola.

Problemet är naturligtvis att vi rör oss med två olika huvudmannaskap. Ett sätt att lösa frågan vore att låta kommunerna bidra till vården vid ungdomsvårdsskola med ett visst belopp per dag. Emellertid vill vi motivera för vår del inte föreslå en lösning som ekonomiskt drabbar kommunerna. Det är varken stat eller kommun som skall kunna dra fördel av en ändring, utan det är de vårdbehövande ungdomarna.

Under hänvisning till vad ovan framförts föreslår vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om särskild utredning rörande dels fosterlegornas storlek och dels fördelningen av kostnaderna mellan stat och kommun i fråga om fosterhem och ungdomsvårdsskolor.

Stockholm den 1 april 1959

Thyra Löfqvist

Evert Svensson
